

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Π. Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ
Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἕως 1 Ἰουλίου
Ἐσωτερικοῦ δρ. 6.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπιστολή τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς «Ἀναπλάσεως». — Ἐπὶ τῇ Γεννήσει τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπὸ Πολυκάρπου Συνεδρινοῦ ἱεροκήρυκος. — Ἐπιστολή 1^η πρὸς Ὁρθόδοξον χριστιανὴν γυναῖκα. — Εὐαγγελικὸν κήρυγμα Παναρέτου Χ. Δουληγέρη ἢ πειθρχία καὶ ὑπάκοή. — Αἱ περὶ ἀνορθώσεως γνώμαι. — Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Συνεδρίου τῆς Κυριακῆς ἀργίας. — Δικαιοσύνη καὶ ἀγάπη, ὑπὸ Λαμμεναί, ἐκ τοῦ γαλλικοῦ, ὑπὸ Δ. Κορνιάκτου. — Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Γεννήσεως. — Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον. — Κήρυγμα α' Ἀναπλάσεως.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Ἀναπλάσεως» ἀπεύθυνεν ἐπιστολάς πρὸς τοὺς ἄνδρα τὸ κράτος Ἱεράρχας, παρακαλοῦσα αὐτοὺς ἂν υποβοηθήσωσι τὴν εὐρυτέραν τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου διάδοσιν. Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ἀπάντησε διὰ τοῦ κάτωθι ἐγγράφου :

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Δεκεμβρίου 1899.

Ἀριθ. { Πρωτ. 889
Διεκ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀναγνόντες μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4 Δεκεμβρίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 1213 αἰτησιν τῆς τε Διευθύνσεως καὶ Συντάξεως τῆς «Ἀναπλάσεως» προθυμότητα δηλοῦμεν ὅτι θέλομεν σπεύσειν νὰ ἀποστειλώμεν ἀπασιν τοῖς ἡμετέροις Ἀρχιερατικοῖς Ἐπιτρόποις τὰς δεξιὰς ἐλάδομεν ἐκκλήσεις, περὶ ὧν γίνεται λόγος ἐν τῇ ἀνωτέρῳ αἰτήσει.

Φρονούντες δὲ ὅτι ὁ θρησκευτικὸς Σύλλογος, τὸ περιοδικὸν τοῦ ὁποίου διευθύνετε, τὰ μέγιστα συντελεῖ πρὸς διάδοσιν τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν καὶ γνωσκόντες ὅτι πρωτοστατεῖ ὑπὲρ παντὸς κοινωφελούς ἀγαθοῦ οὐ μόνον θέλομεν ἀποστειλῆναι

τοῖς ἐν λόγῳ ἐπιτρόποις τὰς ἐκκλήσεις ὑμῶν ταύτας, ἀλλὰ καὶ θέλομεν συντήσῃ θερμῶς δραστηρίαν ἐνέργειαν πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν ὑπὲρ δημοσιεύματος ἔχοντος τοιαύτην ἀποστολὴν καὶ ὠφελιμώτατα ἐπιδρῶντος ἐπὶ τῆς καθόλου θρησκευτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀγωγῆς.

(Τ.Σ.) + Ὁ Ἀθηνῶν ΠΡΟΚΟΒΙΟΣ.

ΕΠΙ Τῆ ΓΕΝΝΗΣΕΙ

ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἡ Γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶνε ἡ ἱερωτάτη καὶ ἀγιωτάτη τῶν χριστιανικῶν ἑορτῶν καὶ πανηγύρεων. Ὁ Θεὸς γίνεται ἄνθρωπος, γεννᾶται ἐν τῇ φάττῃ, ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ δοξάζουσι καὶ ὑμνοῦσι τὸν Θεὸν τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἐλέους· «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ» καὶ ἐν τῇ γῆ μετὰ τῶν ἀνθρώπων διαχέεται ἰλαρὸν καὶ ἀνέσπερον φῶς εἰρήνης καὶ παρηγορίας· «καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦν ἡ προσδοκία τῶν ἔθνων καὶ ὁ φωτιστὴς ἐκεῖνος· Ἡλίου τῆς δικαιοσύνης, ὅστις διὰ τῶν μαρμαρυγῶν καὶ φωτεινῶν ἀκτίνων διέλυσε τὰ πυκνὰ νέφη τῆς πλάνης καὶ τῆς κακίας καὶ διέχυσε νέον φῶς γνώσεως, ἀγάπης καὶ δικαιοσύνης ἐν τῇ ἀνθρωπότητι, ἧτις ἐβάδιζε καὶ εὐρίσκειτο ἐν τῇ σκοτομαλίῃ τῆς πλάνης, ἀμφιβολίας καὶ εἰδωλολατρίας. Ὁ ἄνθρωπος εὐφραίνεται τοῦ εἶδέναι ὄρατον· ὁ μωμένος ἐζητεῖ τὴν ἀλήθειαν, ἧτις εἶνε ἡ τροφὴ τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ φύσεως. Ἐν Βαβυλῶνι, ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν Ἑλλάδι, διαφόρως καὶ κατὰ διάφορον ἀντίληψιν, ὁ ἄνθρωπος ἐζητεῖ νὰ κορέσῃ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ δίψαν. Ἡ Ἀλήθεια ἦν ἀγνωστος ἐν τῇ κόσμῳ, καὶ ἡ ἀνθρωπότης, ἄνευ πηδαλίου καὶ πυξίδος, ὡς πλοῖον χεμαζόμενον ἐν τῇ πολυκυμάντι θαλάσῃ, ἐβάνει ἐν τῷ ὠκεανῷ τῆς ἀγνωσίας καὶ ἀμφιβολίας. «Τὰ πάντα ἦσαν Θεὸς ἐκτός αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ» λέγει ὁ ἀθηναῖος ραβδῶμων Bossuet· διότι ἡ λαμπρὴ τῆς ἀληθοῦς γνώσεως καὶ

των αρχαίων παραδόσεων όλον ἐσθένειστο ὑπὸ τῶν ἀληθῶν ριζῶν ἀνοουμάτων τῆς πλάνης, δεισιδαιμονίας, κακίας καὶ τοῦ φειδούς. Ἐκτός ἀληθῶς τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, ὅστις ἀπέβη ἐν τῇ μακραίωνι αὐτοῦ ἱστορίᾳ ὁ θεματοφύλαξ τῶν θείων ἀληθειῶν, τῆς ἀληθοῦς δηλονότι περὶ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου γνώσεως, σύμπος ὁ λοιπὸς κόσμος εὗρίσκειτο ἐν τῇ πλάνῃ καὶ ἐν τῇ καρδιοθήρῃ ἀπελπισίᾳ. Μόνον ὁ Ἑλληνισμὸς ἐν τῇ ἱστορίᾳ διὰ τῆς φιλοσοφίας, τοῦ εὐγενεστάτου καὶ εὐχυμωτάτου τούτου καρποῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, ἠθάλησε καὶ ἐζήτησε ν' ἀποτινάξη τὰς πνευματικὰς πέδας τοῦ σκότους καὶ νὰ εὕρῃ, εἰ δυνατόν, τὴν ἀλήθειαν, τὸν Ἄγρον τῶν ὄντων καὶ φαινομένων. Πλὴν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ τούτου. Ἀλλεπάλληλα ἐπῆλθον φιλοσοφικὰ συστήματα, ἀμειβάτως συγκρουόμενα καὶ ἀλληλομαχόμενα. Ὁ φιλόσοφος Ἑλληνας, ὠθούμενος ὑπὸ ἀκαρτέτου ἐφέσεως τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας, ἐζήτησε τὴν ἐνότητα τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ὕλικου κόσμου. Ἡ σχέση τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ ἐνότης αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ὑπερτάτου ὄντος, τοῦ Θεοῦ, ἦν τὸ δυσεπίλυτον καὶ δυσχερέστατον τῶν προβλημάτων, εἰς λύσιν τοῦ ὁποίου ἔτειναν ὁ ἄνθρωπος πάσαι δυνάμεις, ἀλλὰ φεῖ! κατέληγεν ἢ εἰς μίαν ἀφρημένην ἐνότητα ἢ εἰς ἀπόλυτον χωρισμόν. Οὔτε τοῦ Πλάτωνος ὁ ἰδανισμὸς οὔτε τοῦ Ἀριστοτέλους ἡ καθαρὰ ἐνέργεια οὔτε τῶν Στωϊκῶν ὁ σπερματικὸς λόγος ἐζήγησαν τὴν σχέση τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν κοσμον καὶ τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεόν.

Δὲν ἦτο ἀληθῶς δυνατόν νὰ γείνη ἄλλως. Ὁ δεσμὸς καὶ ἡ σχέση μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου παντάπασιν διεκόπη διὰ τῆς ἁμαρτίας. Αὕτη ὡς μαπότοιχον ἐχώριζε τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς οὕτω μένει ἐκτός τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκτός τοῦ Θεοῦ. Αἱ πανταχοῦ τελούμεναι θυσίαι πρὸς ἐξιλέωσιν καὶ ἔνωσιν μετὰ τοῦ Θεοῦ ἤμισα ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃσι τούτου. Ὁ ἄνθρωπος ἕνεκα τῆς ἁμαρτίας, ἥτις σκοτίζει τὸν νοῦν, περιπλανώμενος τῆδε κἀκείσε καὶ δερόμενος ὑπὸ τῶν πανταχόθεν ἀτάκτων κυμάτων, ἀνευ μαρμαίροντος ἀστέρος ὡς καθοδηγοῦ, ἐβάδιζεν ἐν σκοτεινῇ καὶ ἀσάληνῃ νυκτὶ χωρὶς ποτὴ νὰ δύνηται νὰ φθάσῃ ἐντὸς τοῦ λιμένος πρὸς ἡσυχίαν. Ἀλλὰ «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Ὁ Υἱὸς καὶ Ἄγιος τοῦ Θεοῦ, δι' οὗ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος καὶ μετὰ τοῦ χρόνου ἐδημιουργήθη ὁ θαυμασιὸς οὗτος κόσμος, χάριν τοῦ ἀνθρώπου γίνεται ἄνθρωπος, λαμβάνει ἀνθρωπίνην σάρκα ἐκ τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας, γεννᾶται ἐν φάτνῃ ὡς παιδίον, ἀνδρούται καὶ διδάσκει καὶ δρᾷ καὶ διαχέει νέον ἀνεσπερον φῶς θεογνωσίας καὶ ἠθικῆς καὶ ἀποθησκει ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἐπαναφέρῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν εὐθείαν ὁδὸν καὶ ἐνώσῃ διὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης αὐτὸν μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἀφ' οὗ εἶχεν ἀποχωρισθῆ διὰ τῆς ψυχοφθόρου ἁμαρτίας. Ἀληθῶς διὰ τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπέλαμψεν ἀνατολὴ κροίττωνος καὶ φωτοβόλου ἡμέρας, τὰ πυκνὰ σκότη τοῦ πνευματικοῦ δριζόντος διασκαδίσθησαν, ὁ ἠθικὸς χειμὼν διελύθη καὶ ἐπέβη τὸ γλυκύτατον δαρ τοῦ πνευματικοῦ κόσμου καὶ ἡ ἐπὶ τῶν δεσμιῶν τῆς νυκτὸς ἀπολύτρωσις. Αἰδὲ εὐγνωμονοῦντες δεόν καὶ ἡμεῖς, καθάπερ οἱ

Ἄγγελοι, ν' ἀναφωνήσωμεν «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Τὸ λατρευτὸν παιδίον γεννᾶται ἐν τῇ φάτνῃ ὑπὸ τὴν ἐξωτερικὴν ἀφάνειαν. Οἱ ποιμένες, ἀρχαῖοι, μανθάνουσι τὸ πρῶτον τὰ εὐαγγέλια τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρωπότητος. Μάγοι ἐξ Ἀνατολῶν ἔρχονται εἰς προσκύνῃν καὶ λατρείαν τοῦ ταπεινοῦ παιδίου. Ὁ δὲ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἀγάλλονται, σκιρτῶσι, χαίρουσι, κροτοῦσιν ἐπὶ τῷ παραδόξῳ γεγονότι. Ὁ Θεὸς γίνεται ἄνθρωπος καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀποβαίνει Θεός. Ἡ ἀνθρωπικὴ φύσις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀνυψώθη καὶ ἡ σχέση τοῦ Θεοῦ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀποβαίνει πραγματικὴ, ἀληθής. Τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύεται καὶ πᾶς ἄνθρωπος διὰ τῆς ζωῆς πίστεως πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ τῆς ἀγάπης ἔρχεται εἰς σχέση μετὰ τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶνε ὄλως ἀγάπη καὶ ἀγαθότης. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ λοιποῦ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δὲν φοβεῖται, δὲν τρέμει, ἀλλ' ἀγαπᾷ τὸν Θεόν καὶ διὰ τῆς ἀγάπης ἐνοῦται μετ' αὐτοῦ καὶ εὕρισκει γαλήνην, εἰρήνην, εὐδαιμονίαν. «Προεέλαθεν ὁ Χριστὸς τὸ χαῖρον, ὡς λέγει ὁ ὑψιπέτης ἀετὸς τῆς Ναζιανζοῦ, ἵνα δῶ τὸ βελτίον, ἐπιτόχευεν ἵνα ἡμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχεῖᾳ πλουτήσωμεν, δούλου μορφήν ἔλαβεν ἵνα τὴν ἐλευθερίαν ἀπολάβωμεν· κατῆλθεν ἵνα ὑψωθῶμεν, ἐπειράσθη ἵνα νικήσωμεν, ἠτιμᾶσθη ἵνα δοξάσῃ, ἀπέθανεν ἵνα σώσῃ, ἀνήλθεν ἵνα ἐλκύσῃ πρὸς ἑαυτὸν κάτω κειμένους ἐν τῷ τῆς ἁμαρτίας πτώματι. Δικαίως κατὰ ταῦτα δυνάμει καὶ ἡμεῖς μετὰ θερμῆς καὶ ἀγάπης νὰ ψάλλωμεν· «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Ἡ γέννησις τοῦ Κυρίου Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶνε τὸ κέντρον τῆς Παγκοσμίου ἱστορίας. Ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ἀρχαὶ νέος βίος ἐν τῇ καθόλου ἀνθρωπότητι. Οἱ φωτίζοντες ἀστέρες ἀπεσβέσθησαν ἀπέναντι τοῦ Ἡλίου τῆς δικαιοσύνης καὶ αἱ ἀνθρωπότης μετέστη ἀπὸ τῆς εἰδωλοκρατίας τοῦ ὠραίου εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ ἀγαθοῦ. Ἡ πίστις, ἀγάπη καὶ ἐλπίς, αἱ τῶες αὐταὶ ἀγνωστοὶ ἀρεταί, ἐθέρμανον, ἐζωογόνησαν, ἀνεγέννησαν τὸν ἐν παραλύσει καὶ ἠθικῇ διαφθορᾷ εὕρισκόμενον κόσμον. Ἐν γένει εἰπαῖν ἡ θεία καὶ ἀπόλυτος τοῦ ἐν τῇ φάτνῃ γεννηθέντος Ἰησοῦ Χριστοῦ διδασκαλία, ζωηφόρος καὶ ζωοπάροχος, κατήρδευσε τὴν ἀύχμησαν πνευματικὴν ἄκρουαν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἀνεβάλασθησαν τὰ καλλικαρπὰ καὶ ὑψικόμορα δένδρα τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν καὶ τὸ ἀμφιλαφὲς καὶ ὑψικάρηνον ἐκεῖνο δένδρον τῆς ἀνθρωπίνης ἐξημερώσεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ὑπὸ τὴν ἀναφυκτικὴν σκιάν τοῦ ὁποίου ἀναπαύεται σύμπασα ἡ νεοπολιτισμένη ἀνθρωπότης. Ἀληθῶς ἡ ἱστορία τοῦ χριστιανισμοῦ εἶνε ἱστορία τοῦ ἀνθρωπισμοῦ καὶ πολιτισμοῦ· διότι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μετέβαλε συνάπαντα τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἐκδηλοῦται ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, τῇ κοινωνίᾳ, τῇ πολιτείᾳ. Ἡ ἐπάρατος δουλεία κατελύθη, ἡ γυνή, ἥτις ἐθεωρεῖτο res, ἀνυψώθη, καὶ ἡ οἰκογένεια ἀπέβη ὁ ἱερός ἐκεῖνος βιωμὸς, ἐν τῷ στίλθοντι καὶ θάλλοντι πυρὶ τοῦ ὁποίου τήκεται πᾶν γαιερὸν καὶ τραχὺ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ὁ ἄνθρωπος διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γίνεται ἀληθὴς ἄνθρωπος. Ἡ ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων παντάπασιν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μεταβλήθη καὶ ἀναγεννᾶται. Ἡ Γέννησις κατὰ ταῦτα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶνε

τὸ σπουδαιότατον τῶν γεγονότων τῆς ἱστορίας καὶ τὸ κέντρον, πρὸς ὃ ἔτεινε καὶ ἀφ' οὗ ἔρχεται ὁ νέος οὗτος βίος. Πρῶται λοιπὸν καὶ ἡμεῖς θερμῶς καὶ ἐν ἀληθείᾳ ν' ἀναφωνήσωμεν «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Ἐν Πάτραις

Πολύκαρπος Συνοδινός
Ἱερακῆου

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΑΘΗΜΕΡΟΝ

ΠΡΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου φύλλου).

Πόσαι σοφοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου μηδὲως προσέχοντες εἰς τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεως παραδίδονται εἰς πράξεις ἀσχηρτάτας! Πόσαι ψυχὰ ἀκακοὶ προσέχουσι εἰς τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεως, ἐνεργοῦσι πιστῶς πάντα τὰ ἐκτεῶν καθήκοντα ἐξ αἰφνιδίας τινὸς ὠθήσεως ἀνεξαρτήτου πάσης σκέψεως! Πόθεν γεννᾶται τὸ αὐθόρμητον ἐκεῖνο αἰσθημα, τὸ ὁποῖον προηγεῖται τοῦ λόγου ἐπὶ ἑτη τινὰ εἰς τοὺς παῖδας, καὶ τὸ ὁποῖον ἀναπληροῖ αὐτόν; Πόθεν γεννᾶται τὸ αἰσθημα τοῦτο χωρὶς τινος σκέψεως, δι' οὗ ἀσχολοῦνται εἰς τὰς πρώτας γραίας των, σπουδάζουσι τὴν μητρικὴν των γλῶσσαν, ἐκφράζουσι τὰς πρώτας ἰδέας των καὶ μετ' ἀφελείας καὶ ἀπλότητος στέργουσι τὰς διδασκαλίας περὶ ἀρετῆς γινόμενας εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς αὐτῶν; Τίς ἤθελε παραγνωρίσει ἐνταῦθα τὴν παντοδύναμον ἐνέργειαν τοῦ Δημιουργοῦ, τοῦ νόμου, ὃν ἐκ παιδῶν ἐγγράσει ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ διατηρεῖ ἐν μέσῳ τῶν παρεκτροπῶν καὶ ἀμφιβολιῶν, εἰς θεὸς ἐκτιθέμεθα ὑπὸ τῶν ὀλεθρίων παθῶν καὶ τῶν διαφόρων ἀτελειῶν; Ὁ νόμος οὗτος γίνεται καταφανὴς χωρὶς νὰ παροβίασῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐκζητεῖ πάντοτε τὴν τήρησιν τῶν τοῦ Θεοῦ δικαιωμάτων, παρὰ τῶν ὁποίων ἐξαρτήμεθα ὡς οἱ καρπαὶ ἐκ τῶν δένδρων· διότι ἀνεξαρτήτως τῶν ἡμετέρων φρονημάτων ἡ συνείδησις ἀείποτε λαλεῖ καὶ βοᾷ ἐν ἡμῖν. Ἐὰν θέλητε νὰ ἰπονεύητε ἐπαίνους καὶ ἐγκώμια εἰς ἄνθρωπον πονηρὸν, οὐδέποτε θὰ καταρτίσητε νὰ καταπαύνητε τοὺς ταρασσοντας αὐτὸν ἐλέγχους καὶ τὰς τύψεις, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐναρέτου οὐδέποτε θὰ δυνήθητε νὰ ἀφαιρέσητε τὸ αἰσθημα τῆς ἐν αὐτῷ ἐπικρατούσης εἰρήνης καὶ γαλήνης. Διατί; Διότι τὸ δικαστήριον τοῦ ὑπερτάτου Κριτοῦ, εἶνε ἰδρυμένον ἐν τῇ καρδίᾳ ἀμφοτέρων, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐκπορεύονται καὶ ἀκούονται αἱ ἀποφάσεις τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ· οὐχ ἦττον δὲ, ἀνεξαρτήτως τῶν φέθων καὶ ἐλπίδων, θεὸς ἐμπνέουσι ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι, ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως βοᾷ καὶ ἀνακαλεῖ εἰς τὸ καθήκον, καὶ ὅταν ἡμεῖς ἀγνωῶμεν τὸ καλὸν ἢ τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον τυχόν ἐπράξαμεν, καὶ ὅταν ἔχωμεν τὴν βεβαιότητα ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ διαφύγωμεν διὰ παντὸς τὰς μάλλον προοπτικὰς των συζητήσεως καὶ τὴν ἐκδικητικὴν αὐτῶν δύναμιν.

Ἄς προσέχωμεν λοιπὸν ἡμεῖς, εὐσεβῆς Κυρία, ὅπως μηδέποτε ἀρνηθῶμεν τὴν ὑπαρξίν τῆς θείας ταύτης δυνάμεως,

ἢν συνείδησιν διουμίζομεν, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι φανατικοὶ τίμνες ἐπολέμησαν κατ' ἐχθροὺς αὐτῆς, καὶ ὅτι ἡμεῖς ἐν δυνάμει νὰ κατανοήσωμεν τὴν τρόπον ὁ Θεὸς ἐνεργεῖ δι' αὐτῆς· διότι πᾶν ἔτι ἀληθεύει περὶ τούτου, ἀληθεύει καὶ οὐκ ἀλήποτε ἂν εἶνε ἡ γενομένη χρῆσις ἢ κατ' ἐχθροὺς αὐτῆς. Ἐπειτα δὲ ἕς παρατηρήσωμεν ὅτι ὅλα σχεδὸν τὰ ἐλαττήρια καὶ μείσα, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζεται τὸ Ὑψιστον ὄν, ἵνα κινήσῃ τὸν φυσικὸν καὶ ἠθικὸν κόσμον, εἶνε μυστηριώδη καὶ ἀκατάληπτα εἰς ἡμᾶς. Οὕτω δὲ τὸ εὐαγγελικὸν τῶν ζῶων, ἡ ἐνέργεια τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἐπενέργεια καὶ ἐπιδρασις τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σώματος καὶ τούτου ἐπὶ τοῦ πνεύματος, εἶνε ὡς πολλὰ πράγματα ἢ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ὑπερέχουσιν, ἂν καὶ ἡμεῖς δὲν κατανοοῦμεν τὸν τρόπον, καθ' ὃν γίνεται ἡ ἐνέργεια αὕτη. Τὰ δὲ γεγονότα ταῦτα υποθέτουσιν ἀναγκαστικῶς τὴν ὑπαρξίν τῆς αἰτίας, ὑπ' ἧς διενεργοῦνται! Ἐπαναλαμβάνω λοιπὸν τὴν γενικὴν πρότασίν μου, λέγων, ὅτι ἡ Συνείδησις, ὁμιλοῦσα εἰς ἡμᾶς, εἶνε τρανὴ ἀπόδειξις τῆς ὑπαρξεως τοῦ Θεοῦ· ἀπόδειξις, τὴν ὁποῖαν φέρομεν πάντοτε μεθ' ἡμῶν πανταχοῦ, καὶ τὴν ὁποῖαν δύνασθε εὐκόλως νὰ δίσσητε νὰ ἐνοηθῶσι καὶ αἰσθανθῶσι τὰ τέκνα ἡμῶν!

Μελέτη.

Ἡ Συνείδησις φωνὴ τοῦ Θεοῦ! Ὅποια ἀπόδειξις, κυρία, τῆς ὑπαρξεως καὶ τῆς παρουσίας τοῦ Πλάστου καὶ Προνοητοῦ ἡμῶν, τοῦ Κριτοῦ καὶ μισοκροῦτου ἡμῶν, καὶ ὁποῖος κανὼν τῆς διαγωγῆς παντὸς λογικοῦ καὶ ἐλευθέρου ὄντος! Ναι, ὁ Ὑψιστος Θεός, ὁ ὅδός ἡμῖν τὴν ὑπαρξίν δὲν μᾶς ἐγκαταλείπει μόνους ἐν ταῖς παρεκτροπαῖς τῆς ζωῆδος φύσεως, ἐν ταῖς πλάναις τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἀδύνατου λογικοῦ μας. Εὐδοκεῖ ὁ Πανάγαθος νὰ ἀνέχηται τὴν διαγωγὴν ἐκάστου, καὶ νὰ εἰδῇ εἰς τὴν συνείδησιν μῆσον, ὅπως ἐπιγινώσκῃ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐδαιμόνον καὶ τέλειον θέλημα αὐτοῦ, ἀποδεικνύων οὕτω τρανῶς τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀμετρον ἀγάπην αὐτοῦ, θέλων νὰ ἐκκαρπύσῃ τὸν ὑψηλὸν προσημῶν ἡμῶν μετὰ θάνατον καὶ πέραν τοῦ τάφου. Αὐτὸν λοιπὸν ἕς παρακαλέσωμεν νὰ καταστήσῃ τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἁγιαστήριον, ἐξ οὗ ἐκπέμπει τὸν χρησιμὸν αὐτῆς καὶ διδάσκει καὶ μορφώνει ἡμᾶς πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν ἐπιτηδέους.

Μικαίριος ὅστις ἀκούων τὸν χρησιμὸν τούτον γίνεται ὀσημέρι προσηκτικώτερος εἰς τὴν φωνὴν αὐτῆς, διότι, ὅταν κλείῃ τὴν καρδίαν εἰς τὰ ψυχοφθόρα πάθη, μανθάνει νὰ διάγῃ ἐν ἀθωότητι καὶ νὰ κοιμᾶται ἡσυχῶς καὶ ἀταρβῆως. Μικαίριος, ὅστις δὲν πράττει τὸ κακὸν πληροπορούμενος ὑπὸ τῆς συνειδήσεως· διότι δὲν θὰ ἔχη ποτὴ ἀνεμνήσει δυσάρετους αἰτίνας νὰ συνταράσσουσιν αὐτὸν ὡς σικαὶ ἐκδικητικαί, θὰ θὰ αἰσθινθῇ τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεως, τοὺς σκληροὺς τούτους προδρόμους τῶν θείων τιμωριῶν, τὰς τύψεις ἐκεῖνας τῆς συνειδήσεως, αἰτίνας συνοδεοῦσι πανταχοῦ τὸν ἀμφοτερόν καὶ ἐλητηριάζουσι τὰς ἐπιθυμίας αὐτοῦ· διότι ἡ ψυχὴ τοῦ πονηροῦ εἶνε ὡς θάλασσα κλυδωνιζομένη· ἐν ᾧ οὐδὲμία ὑπάρχει εἰρήνη λέγει Κύριος Παντοκράτωρ!

Μικαίριος ἀνὴρ ἢ γυνὴ οἱ παραυθόμενοι καὶ ἀφοσιούμενοι εἰς τὸ εὐσεβεῖν τοῦτο αἰσθημα, δι' οὗ ἐνεργεῖται τὸ καθήκον, καὶ μὴ ὀλιγοφροῦντες τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς καρδίας των. Ναι,

εὐπεθής κυρία, ὁ μακάριος δὲν φοβεῖται ἐπικαλούμενος τὴν βεήθειαν τοῦ Θεοῦ, καὶ μετ' αὐτοῦ μένει προσευχόμενος, οὐδὲ κρημνίζεται εἰς τὴν ἀποκράπειον πλάνην τῆς ψευδοῦς εὐφροσύνης, δι' ἣν ἐκλαμβάνει τὴν ἀποδοκιμασίαν τοῦ παναγάθου Θεοῦ ὡς πτωχὴν περιφρονουμένης καὶ σιγῆς συνειδήσεως, ἥτις δὲν ἀκούεται πλέον, καὶ δὲν ἀκούεται ἀληθῶς, διότι δὲν ἄφηκε τὰ ψυχροφρόνα πάθη νὰ ὑψώσῃσι καὶ ἐγείρῃσι τὴν μακροθυμίαν αὐτῶν. Μακάριος καὶ ἐκεῖνος, ὅστις, ἐπιβάλλων σωτήριον σιγὴν εἰς τὴν φωνὴν ταύτην τῶν συνταρασσομένων παθῶν, καὶ νὰ ἀποσύρῃται συγκαίως ἐκ τοῦ κόσμου συνήθισται, ὅπως μὴ ἀκούῃ τὸν θόρυβον αὐτῶν, ἀλλ' ὅπως συνομιλῇ προσευχόμενος πρὸς τὸν Θεόν, τὸν πλάστην καὶ προνοητὴν αὐτοῦ· ὁ δὲ Πατήρ αὐτοῦ ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλει ἀπαλύνει καὶ κανονίσει τὴν θέλησιν αὐτοῦ, θέλει ἀκούσει τὰς προσευχὰς αὐτοῦ, θέλει γλυκάνει τὰς λύπας αὐτοῦ καὶ θέλει ὀδηγήσει αὐτὸν εἰς τὸ μακάριον καὶ ἐνδοξόν τέρας, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐποίηθη ὁ Θεὸς ἐξηγεῖ τὴν ὑπαρξίν ἡμῶν· ὁ Θεὸς εἶνε πάντοτε μετ' ἡμῶν· ἐπειδὴ μὲ ὄλην τὴν ἀδυναμίαν ἡμῶν ἐξακολουθοῦμεν ὑπάρχοντες, «ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν» (Πράξ. ιζ', 28). Ὁ Θεὸς εἶναι ἐν ἡμῖν, ἐπειδὴ μᾶς ζωοποιεῖ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ καὶ ὁμιλεῖ ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν. Αὐτὸς εἶνε ἡ ζωὴ τῶν ἀρετῶν ἡμῶν. «Ὡ! ἐὰν τὰ φυτὰ ἐδύναντο νὰ προσεύχωνται εἰς τὸν δημιουργόν των, θὰ ἐζήτουν ἀπὸ τὸν ἐν αὐτοῖς κυκλοφοροῦντα χυμὸν νὰ αὐξάνωσι τὴν δύναμιν τῆς ἐνεργείας των, θὰ ἐζήτουν ἀπὸ τὸν ἥλιον τὴν θερμότητα, ἀπὸ τὴν γῆν τοὺς θρεπτικὰς χυμούς, ἀπὸ τὴν δρόσον τὰς εὐεργετικὰς αὐτῆς ἐπιδράσεις καὶ ἀπὸ τὸν γεωργὸν τὴν φροντίδα τῆς φιλοπονίας του. Ἐγὼ! δὲ αὐτὸς θὰ παρεκάλουν ἐπίσης τὸν δημιουργόν Θεόν μου προσκαλοῦντά με εἰς προσευχὴν καὶ εἰς μυστικὴν συγκοινωνίαν διὰ ταύτης μετ' Αὐτοῦ, ὅπως μὲ ἀκούῃ, μὲ εὐλογῇ, μὲ διδάσκῃ καὶ μὲ προσκαλῇ νὰ ἀποκρινώμαι εἰς Αὐτόν! Ἐγὼ θὰ εἶπω ἀποκρινόμενος ταπεινῶς. Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Κατάστησον πάντα τὰ τέκνα σου πλέον εὐαίσθητα καὶ πιστὰ εἰς τὴν φωνὴν Σου, εἰς τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεώς των! Ἰκάνωσον καὶ ἀξίωσον πάντας ἡμᾶς νὰ κατανοῶμεν ἅπαν τὰ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἡμετέρας φύσεως καὶ νὰ ἔχωμεν τὴν δύναμιν νὰ ὑποστηρίξωμεν μετὰ τοῦ ποιητοῦ αὐτῆς τὴν ἀγίαν σχέσιν τῆς ἀγάπης καὶ νὰ λαμβάνωμεν τὸν προσήκοντα φωτισμὸν δι' αὐτῆς. Πλουτίσον ἡμᾶς διὰ τῶν θεῶν σου ἀρετῶν. Δὸς ἡμῖν, Θεὲ πανάγαθε, εἰς βαθμὴν ὑψηλότερον, οὐ ἄξιον κρινόμεθα, τὸ αἰσθημα τοῦ καθήκοντος, τὸ φῶς τῆς σοφίας καὶ τὴν ἀγάπην τῆς θρησκείας τοῦ Θεανθρώπου Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Σὺ δὲ γλυκύτατε Ἰησοῦ μου, γενοῦ ἡ ψυχὴ τῆς ψυχῆς ἡμῶν. Γένοιτο!

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗ

Η ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΥΠΑΚΟΗ

Ἀγαπητοὶ ἀναγνώσταί,

Ἡ ἁρμονία ἀποτελεῖται ἀπὸ διαφόρους συναλλήλους καὶ ὑπολλήλους φωνάς. Τὸ συνίσθημα τῆς ἁρμονίας εἶνε ἐξόχως εὐάρεστον οὐ μόνον εἰς τὰ ἔλλογα ὄντα, εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἄλογα ὄντα, εἰς τὰ ζῶα. Τινὲς δὲ μάλιστα, ἵνα ἐξάρῃσι τὸ μέγεθος τοῦ ἡδέως συναισθηματικῆς ἁρμονίας, παριστῶσι φανταστικῶς συναισθανομένην αὐτὴ καὶ χαίρουσαν καὶ τὴν ἄψυχον φύσιν.

Ἡ ὑπαρξὶς καὶ ἡ σκοπιμότης τοῦ σύμπαντος ὁφείλεται εἰς τὴν ἁρμονικὴν κίνησιν τῶν διαφόρων σωμάτων. Ὡσαύτως δὲ ἐν τῷ αἰσθητικῷ καὶ πνευματικῷ κόσμῳ, παρὰ τοῖς ἀνθρώποις δηλονότι, ἡ ὑπαρξὶς, ἡ σκοπιμότης καὶ ἡ πρόοδος ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ἁρμονικῆς κινήσεως τῶν αἰσθητικῶν καὶ πνευματικῶν ἡμῶν δυνάμεων.

Ἀδύνατον ὡς παράδειγμα κατὰ κλίμακα πρῶτον τὸν ἀνθρώπου, ὅστις, διότι ἔχει προικισθῆ μετὰ ποικιλίαν πνευματικῶν καὶ αἰσθητικῶν δυνάμεων καὶ ἰκανοτήτων, ὀνομάζεται καὶ μικρόκοσμος, καὶ θὰ ἴδωμεν ὅτι τότε μόνον ἀσφαλίζεται κατὰ τὸ ἐπίκτον ἡ ὑπαρξὶς καὶ πρόοδος αὐτοῦ, ὅταν εἰς τὰς πνευματικὰς καὶ αἰσθητικὰς αὐτοῦ δυνάμεις ὑπάρχῃ εὐταξία καὶ ἁρμονικὴ κίνησις· ἄλλως τε, ἐὰν φαντασθῶμεν ὅτι παρακρούει μίαν ἢ πολλὰς ἢ πᾶσαι αἱ διαφοροὶ δυνάμεις, τότε ἀφεύκτως ἐπέρχεται ἡ ἀκαταστασία καὶ ἡ φθορὰ τοῦ ἀτόμου.

Ἐπίσης ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, ἐὰν τὰ διάφορα μέλη, αἱ δυνάμεις τοῦ οἴκου μὴ πειθόμεναι καὶ μὴ ὑπακούουσαι δὲν ἀποτελῶσιν ἐν ὅλον εὐτάκτως καὶ ἁρμονικῶς κινούμενον, ἀφεύκτως ἐπέρχεται ἡ δυστυχία, ἡ σύγχυσις καὶ ὁ ὀλεθρος.

Τοῦτ' αὐτὸ ἀπαρκαλλάκτως καὶ κατ' ἀναλογία συμβαίνει καὶ εἰς πᾶν σωματεῖον, εἰς πᾶσαν συλλογικὴν, ἐμπορικὴν καὶ οἰαν δῆποτε ἐπαγγελματικὴν οἰκογένειαν.

Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς μίαν ὀλόκληρον Κοινωνίαν καὶ εἰς ἐν ἕκαστον ἔθνος καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη ὁμοῦ ἐν ἐν σχέσει πρὸς ἄλληλα.

Ὡ πόσον εὐτυχῆς καὶ εὐδαίμων εἶνε ἡ Κοινωνία ἐκείνη, ἐνθα βασιλεύει ὁ παναρμόνιος ἦχος τῆς ἀλληλοδικόχου πειθαρχίας καὶ ὑπακοῆς, καὶ πόσον δυστυχῆς καὶ παναθλία εἶνε ἐκείνη ἡ Κοινωνία, ἐν τῇ ὁποίᾳ δὲν ἀκούεται ὁ ἡδιστος οὗτος ἦχος!

Ὡ θεῖα πειθαρχία καὶ ὑπακοή! πόσον θεῖον φῶς ἐκχέεις ἐπὶ τῶν θεοιδῶν μετώπων τῶν εἰς τὸν Θεόν καὶ εἰς πᾶσαν ὑπερέχουσιν ἀρχὴν καὶ ἄτομον πειθαρχούντων τέκνων σου! ὁποῖαν ἐπιδαψιλεύεις εἰς τὰς εὐγενεῖς αὐτῶν ψυχὰς θεῖον χάριν καὶ χαρὰν! ὁποῖαν εὐφροσύνην καὶ τέρψιν προξενεῖς εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀντιλαμβανομένων τὴν τοιαύτην ἰσάγγελον ἁρμονικὴν πολιτείαν!

Παρήλθον, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσταί, τρία ἔτη καὶ πλέον, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐπισκεψάμεθα τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ μένει πάντῃ

ἀχώριστον ἀπὸ τῆς ψυχῆς μου ἐν λίαν εὐφρόσυνον συναίσθημα. Πολλὰκις ἠθέλησα νὰ ἐξετάσω, ἀνεκρίνων ἑμαυτὸν, ὅπως εὐρὼ τὰ πραγματικὰ αὐτοῦ αἴτια, διότι πειθόμενι ὅτι τοῦτο δὲν μοι παρήχθη ἐκ τῆς ὄλης ἀπίψεως τοῦ τόπου ἐκείνου, διότι καὶ ἐκεῖ τὰ καθόλου πράγματα δὲν τὰ εἶρον πολὺ βέβαια.

Ἐῦρον λοιπὸν δύο αἴτια τοῦ συναισθηματος αὐτοῦ, τὴν ποικιλίαν καὶ ἀνεκδιήγητος ἐξαισίαν καλλοῦν τῆς φύσεως τοῦ τόπου ἐκείνου, καὶ τὴν ἐν ταῖς μερικαῖς κοινότησιν ἐντελῆ πειθαρχίαν καὶ ὑπακοῆς τῶν Μοναχῶν πάντων κατὰ κλίματα.

Πιθανὸν εἰς τινα μέρη τοῦ ἁρμονικοῦ ἐκείνου ὄλου τῶν μικρῶν κοινότητων νὰ ὑπολαβῶσιν κακίαι καὶ καλλίζοντα πάθη καὶ ἡ παρατηρούμενη ἁρμονία νὰ ἦνε τεχνητὴ. ἔχουσιν ἐν μέρει τιτὶ αἰτίαν τὸν δεσποτικὸν καὶ τὴν τοῦ τόπου συνήθειαν, ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ἐκτὸς τοῦ θέματος ἡμῶν καὶ ἐπομένως ὄλις ἀδιάφορον.

Ἐνδιαφέρον δὲ εἰς ἡμᾶς εἶνε νὰ μάθωμεν ὅτι τὸ λίαν τερπνὸν ἐκεῖνο συναίσθημα, τὸ ὁποῖον οὔτε τὰ ἔτη ἐξελίφουσιν οὔτε ἡ ποικιλία τῶν ἄλλων παραστάσεων καὶ συναισθημάτων ἐξουδετεροῦσιν, ἔχει ὡς κύριον ἐστίν τὴν ἐν τῷ εἰρημένῳ λαμπρῷ τόπῳ παναρμόνιον πειθαρχίαν καὶ ὑπακοῆς εἰς πᾶν τὸ μὴ προσβάλλον τὴν συνείδησιν, τὴν ἐξορίαν δηλονότι τοῦ ἀρηνητικῷ μορίου «ὄχι» ἀπὸ τῶν χειλέων τῶν ὑφισταμένων καὶ τὴν ἐπὶ χρυσῶν χειλέων, ὡς ἐπὶ χρυσοῦ θρόνου, ἐνθρόνισιν τοῦ ἀγαθῆ ὑπερ κατὰ τὴν γλώσσαν τῶν Μοναχῶν λέγεται «εὐλόγησον».

Ἐἶνε, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσταί, κατὰ τι ἀνεκδιήγητον ἡ ψυχικὴ ἀγαλλίασις, ἣν ἠσθάνομαι κατὰ τὸ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐπτόμηνον διάστημα τῆς ἐκεῖ διαμονῆς μου βλέπων τὴν σεμνοτάτην στάσιν τῶν μικροτέρων πρὸς τοὺς ἀνωτέρους των, τὸ κάλλιστον χεῶμα, τὸ τῆς αἰδοῦς ἐπίσημα τοῦ προσώπου των, τὴν σεμνὴν καὶ φυσικὴν μάλλον πρὸς τὰ κάτω κλίσιν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ μάλιστα τὴν ἀπάντησιν αὐτῶν πρὸς τὰς παραγγελίας τῶν ἀνωτέρων, ἡ ὁποία ἦτο ἡ σιγὴ μετ' ἐξωτερικῆς ἐκδηλώσεως ἀπολύτου ἐπιδοκιμασίας καὶ σπουδῆς πρὸς ἐκτέλεσιν ἢ ἡ τοπικὴ αὐτῶν φράσις «Νὰ εἶνε εὐλόγημένον», τὸ ὁποῖον ἰσοδυναμεῖ μετὰ τὸ «θὰ τὸ ἐκτελέσω μετὰ τὸν δάκν μου τὴν ψυχὴν».

Καὶ ἔπρεπε νὰ μοι προξενήσῃσι τοιαύτην ἐντύπωσιν, διότι πρῶτην φορὰν εἶδον ἐν σχετικῇ τελειότητι τὰ ἀπολύτως ἀρέσκοντα καὶ καθηδόνοντα τὴν ψυχὴν φαινόμενα ψυχικῆς ἁρμονίας, τὴν ἀρετὴν δηλονότι τῆς πειθαρχίας καὶ ὑπακοῆς.

Καὶ τοῦτο, διότι ζῶμεν ἐν τόπῳ ψυχικῆς ἀκαταστασίας καὶ ἐξαρθρώσεως, ἐν τόπῳ ἐνθα, ὅπου ἡ Θεῖα Βουλὴ, ὁ Νόμος τοῦ Θεοῦ, λέγει ὄχι, ἡμεῖς λέγομεν ναὶ καὶ τὰνάπαλιν, ἢ ὅταν ὁ ἀνώτατος εἶπῃ ναὶ, οἱ σύμβουλοι δυνατόν νὰ εἰπωσι τὸ ὄχι, ἢ ὅταν οἱ Κυβερνηταὶ λέγωσιν ὄχι οἱ ὑπουργοὶ των νὰ λέγωσι ναὶ, ἢ, ὅταν αὐτοὶ ναὶ, οἱ ὑπάλληλοι των ἐμπράκτως νὰ λέγωσι τὸ ὄχι. Ὅμοιος δὲ καὶ τὸ ὑπἄκοον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς διαφόρους ἄρχοντας καὶ προϊστάμενους, ἢ σύζυγος πρὸς τὸν σύζυγον, καὶ τὰ τέκνα πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς διδασκάλους, καὶ οἱ ὑπάλλη-

λοι πρὸς τοὺς προϊστάμενους, οἱ κληρικοὶ πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους, οἱ στρατιῶται πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς καὶ καθ' ἕξῃς ὁσκότως.

Καὶ πόθεν ἡ ἄλλειψις παντὸς σεβά μου πρὸς τὸ ἡλικίον, αἱ κτηνώδεις μονομαχίαι, αἱ κλοπαὶ αἱ καθ' ἑκάστην, καὶ ἐν γένει ἡ ἄλλειψις πάσης πειθαρχίας πρὸς τοὺς θεῖους καὶ ἀνθρώπινους νόμους; πόθεν ἡ πνευματικὴ αὐτῆ δυσαρμονία, ἡ ψυχικὴ αὐτῆ παρακρούσις; Βεβαίως ἐκ τῆς μὴ ἀναγνωρίσεως καὶ ἐκ τῆς μὴ προσφυγῆς ἡμῶν εἰς τὸν Ἰψίστον Πνευματικὸν Μουσουργῆτην καὶ Μουσοπάτορον Χριστόν, ὅστις ἐπηνέρωσεν τὴν μετὰ τὸ καθαρῶς πνευματικῶν κόσμου καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπενεργήσαν δυσαρμονίαν ἐκ τῆς ἀπειθείας καὶ ἠθικῆς παρακρούσεως τῶν νοερῶν ἐκείνων δυνάμεων.

Γνωσθήτω ὅ' ὅτι ἡ ἀπειθαρχία καὶ ἡ παράφροσις συνέθη καὶ συμβαίνει καὶ σήμερον ἐκ τοῦ δυσώδους καπνοῦ, τοῦ φιλαύτου ἐγωῖσμου καὶ τῆς ὑπερηφάνειας, ἐξ ἧς πηγάζουσι καὶ αἱ λοιπαὶ κακίαι, ἡ δὲ ἐπανόρθωσις, ἡ ἐπινοητοῦ τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς ἁρμονίας, ἡ ἐγκατάστασις τῆς εὐνομοῦ καὶ κλίσεως. ἢ εἶδεν ἐν ἱράματι ὁ πατριάρχης Ἰακώβ, ἡ ἐνωσις τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπῆλθε διὰ τῆς ἀκαταλήπτου ταπεινώσεως τοῦ μέχρι ἐνορθρωτέσεως καὶ σταυροῦ θανάτου συγκαταβήσαντος Θεοῦ Λόγου, τῆς ἕσσαν ἀνθρωπίνην ἐννοικίαν ὑπερβαλλούσης.

Θέλωμεν νὰ ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ τὰ βηθέντα δυσάρεστα ἀποτελέσματα; Πρέπει νὰ ἔρωμεν καὶ παντελῶς ἀφιέρωμεν τὰ αἴτια.

Τι κάνομεν, ὅταν δὲν θέλωμεν νὰ ἀκούωμεν δυσαρμονικὰ καὶ κακότεχνα ἄσματα; Δὲν σπεύδωμεν εἰς τὰς μουσικὰς σχολὰς καὶ τὰ ὄρεα; Τοῦτ' αὐτὸ καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει δεόν νὰ πράξωμεν· πρέπει ἄρχοντες καὶ ἀρχόμενοι νὰ διδαχθῶμεν κατὰ τὸ ὑπόδειγμα καὶ ἄλλων γνωστῶν ἱερώων, τὸ παναρμόνιον μέλος τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ, τὴν ψυχικὴν ἁρμονίαν, εἰς τὰ ἡλικία ὄρεα, εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὰς Σχολὰς ἡμῶν, ὅπως διὰ τῆς φρονήσεως καὶ τῆς ὑπακοῆς ἡμῶν ἀποβάλλωμεν τὸν παλαιὸν ἀνθρώπου τὸν ἀπειθῆ καὶ ὑπερήφανον, καὶ ἐνδοθῶμεν τὸν νέον τὸν κατὰ Χριστόν κτισθέντα, τὸν ἡμερον, τὸν ἠσύχιον, τὸν πῶρον καὶ εὐπειθῆ, μετ' οὗ εἶνε πάντοτε ἠνωμένος καὶ ἀδιάσπαστον τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

Ἐὰν ἀγαπητοὶ ἀναγνώσταί, αὐτοπροκρινέτως δὲν περιβλήθωμεν ὡς ἐνδύμα τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἀχώριστον τὴν ἔσοχον ἀρετὴν τῆς πειθαρχίας καὶ ὑπακοῆς εἰς τὸ θεῖον θέλημα καὶ εἰς πᾶσαν προϊσταμένην ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν καὶ εἰς πάντα καθ' ἡλικίαν καὶ τάξιν ἀνωτέρων μας καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ὑποδεεστέρους μας, ἐὰν τὸ τοιοῦτον τοὺς ὠφελῇ καὶ δὲν τοὺς βλάπτῃ, ἢ ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆ ἡμῶν, πολὺ μᾶς ἐξημίων.

Ὁ δικαίος καὶ ἅγιος Ἰωσήφ ἠξιώθη νὰ ὑπηρετήσῃ τὸ μέγα καὶ βῆστον Μυστήριον τῆς Ἐνοράκου Οἰκονομίας τοῦ Κυρίου διὰ τὰς πολλὰς ἀρετὰς του καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἔσοχον θυγατέρα τῆς ταπεινοφροσύνης, τὴν ἀρετὴν τῆς ὑπακοῆς, τὴν ὁποῖαν ὑπερέλαμπουσιν βλέπομεν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ (τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν),

διότι καιτοι τὰ δράματα, τὰ ὅποια εἶδε περὶ τῆς ἐκ Πνεύματος Ἁγίου διὰ τῆς Ἀπειροθέτου γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος καὶ περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς φυγῆς αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, ἦσαν ἀσυνήθη καὶ παράδοξα καὶ ὑπέβαλλον αὐτὸν εἰς μεγάλους φόβους καὶ κέπους καὶ κινδύνους, οὐδὲν ἧπιθῆσεν, ἀλλ' ἀμέσως αὐτὸν ἔβγαλεν, λέγει τὸ Εὐαγγέλιον. κηρέλαιθε τὸ Παιδίον καὶ τὴν Μητέρα αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἀνεχώρησαν εἰς Αἴγυπτον».

Καὶ ἡμεῖς, ἰσχυροὶ, ἐὰν δὲν φεύγωμεν τὴν παρανομίαν τοῦ Θεοῦ θελήσωμεν, ὡς ὁ μακάριος Ἰωσήφ τὸν Βορρακτὸν ἠπόδησεν, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐνοηθῶμεν μετὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐν δὲν ὑπακούωμεν εἰς τοὺς νόμους καὶ εἰς τοὺς ἰσχυροὺς ἡμῶν ἀνευ ἀντιρροφίας τινος καὶ ἀπορροφίας ἀνάγκης, ἀν' ἡ συνείδησις ἡμῶν δὲν προσθίλληται, δὲν θὰ εὐφραστήσωμεν εἰς τὸν Θεόν, διότι ἡ κακία τῶν ἄλλων οὐδὲν δικαιολογεῖ τὴν παρανομίαν ἡμῶν, καὶ δυνατὸν μὲν εἶνε νὰ εὐφρασθῆται πρὸς τὸν Θεόν καὶ τοὺς νόμους καὶ ἄλλους συνυπακούοντες, ἀλλὰ ὑπεύθυνοι εἴμεθα πάντοτε ἡμεῖς, ἐπομένως ἡ ζήτησις συνυπακούοντων, ἐὰν δὲν ἦνε χαίρειαια, ἐξάπαντος εἶνε χαίρειαια.

ΑΙ ΠΕΡΙ ΑΝΟΡΘΩΣΕΩΣ ΓΝΩΜΑΙ

Συμβαίνει ἐν Ἑλλάδι τὸ ἐξῆς Ολιθερώτατον παράδοξον· μία σπατάλη λόγων περὶ ἀνορθώσεως τῆς χώρας, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς ἄκραν φειδίαν ἔργων ἀνορθωτικῶν. Φλυαρία περὶ καλητερεύσεως τῶν δημοσίων πραγμάτων ἄφρονος, καὶ ἀπόπειρα, πραγματικὴ καὶ εἰλικρινής, πρὸς τοῦτο οὐδέμια.

Ἡ λυπηρὰ κομωδία ἐπαναλαμβάνεται κατ' αὐτὰς καὶ πάλιν.

Ἡ ἐφημερίς «Ἀκρόπολις» ἀναγράφει εἰς τὰς στήλας τῆς τῆς γνώμας διαφόρων ἐπιφανῶν, πολιτευομένων καὶ μὴ, περὶ τῶν μέσων τῆς διορθώσεώς μας. Καὶ οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν διαλαλοῦσιν ἁπλῶς τὰς ἀτομικὰς τῶν πλόνων.

Οὕτω ἀκούομεν διὰ μυριστὴν φωνὰν νὰ ἐπαναλαμβάνηται ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην τιμίας διοικήσεως καὶ κρείττονος συστήματος νόμων.

Ἡ τιμία διοίκησις εἶνε βεβήτως ἀρχὴ κοινωνικῶν, πολιτικῶν, οἰκονομικῶν, καὶ ἔθνικῶν ἀγαθῶν. Ἄλλ' ἡ τιμία διοίκησις, διὰ νὰ ὑπάρξῃ, ἔχει ἀνάγκην ἄλλων προηγουμένων ὄρων, διότι αὐτὴ δὲν εἶνε ἀρχὴ ἀναγκαίως δεδομένη, ἀλλ' ἐμφανίζεται ὡς τὸ ἀποτέλεσμα καὶ ἐξαγόμενον παραγόντων καταλλήλων νὰ τὴν ἐκθρέψωσι καὶ νὰ τὴν παρουσιάσωσιν ὡς δύναμιν ζῶσαν καὶ ἀγαθοποιόν.

Ἐπὶ τὴν ἔποψιν λοιπὸν αὐτὴν τί δημιουργεῖ καὶ φέρει τὴν τιμίαν, τὴν χρηστήν, τὴν δικαίαν, τὴν εὐκοσμον, τὴν σφίζουσαν διοίκησιν;

Σύστημα νόμων καταλλήλως συναρμολογῶντων τὰ καθήκοντα τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων μετὰ τῶν εὐθυνῶν αὐτῶν;

Βεβαίως νόμοι καταλλήλοι καὶ σοφοὶ εἶνε εἰς ὅρος καὶ εἰς παράγων τῆς τιμίας διοικήσεως. Ἄλλ' οὐδεὶς ὑπάρχει μαρῶτερος ἐκείνου, ὅστις θεωρεῖ ὡς δύναμιν κοινωνικῆς, πολιτικῆς καὶ ἔθνικῆς ζωῆς νόμους, οἵτινες ἐξεδηλώθησαν μὲ τὴν νὰ ἐψηφίσθησαν καὶ ἐκυρώθησαν καὶ ἐδημοσιεύθησαν.

Ἀρῆνομεν ὅτι πολιτευόμενοι φαῦλοι ποτὲ δὲν θὰ ψηφίσωσι νόμους, οἵτινες νὰ δεσμεύωσι τὰς ἐπιθυμίας τῶν καὶ νὰ μηδενίζωσι τὴν πονηρίαν, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν βέβαιον τῆς πολιτικῆς ἐπιπραχτήσεώς των. Ἄλλ' καὶ οἱ νόμοι τεθῶσι καταλλήλοι, ἡ ἱστορία τῆς δὲν δεῖκνυεὶ λαοὺς, οἵτινες ἀπὸ λέσθησαν διὰ τῆς παρανομίας;

Ἄλλὰ μᾶλλον λέγουσι νόμοι, τῶν ὁποίων ἡ παράβασις εἶνε δυνατὴ, εἶνε νόμοι ἀτελεῖς. Καὶ ἡμεῖς προτεινομεν σύστημα νόμων, οἵτινες κατ' ἀνάγκην θὰ ἐφαρμολογῶνται, διότι διὰ σαφῆς προνοίας πᾶσα παράβασις αὐτῶν θὰ εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατος.

Θὰ ἐγγελωμεν, ἐὰν εἰς τὸν κρινόντα ἐν στοργῇ τὰ ἐν Ἑλλάδι πράγματα ὑπελείπετο δύναμις γέλωτος.

Ἡ ἱστορία παρέχει ἄπειρα παραδείγματα, κατὰ τὰ ὅποια ὅλη ἡ δύναμις τῆς σαφῆς τῶν νόμων δικαζέως ὑπεχώρησεν εἰς τὴν ἑρμῆν πρὸς καταδολεῖσιν αὐτῶν· οὕτως, ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Σπάρτῃ, οἱ νόμοι οἱ σοφοὶ τοῦ Λυκούργου ὑφίσταντο ἀνάγκη καὶ ὅταν πράγματι ἦσαν καταρηγημένοι, ἡ δὲ τυπικὴ ὑπόστασις των δὲν ἔφερε καὶ τὸ πραγματικὸν κράτος των, ὅταν οἱ ἰσχυροὶ ἐπέθησαν τὴν καταπάτησιν των.

Ἐκτὸς τούτου τίποτε εὐκολώτερον ἀπὸ τὸ νὰ καταπέτη σύστημα νόμων, καθιστῶν ἀδύνατον τὴν παρανομίαν, ὅταν ἡ παράνομος ἐπιθυμία καὶ θέλησις πλεονάσῃ καὶ δεσιπόση. Καὶ ἡ ἱστορία ἐπιδεικνυεὶ πολλὰς Βουλὰς, αἱ ὅποια ἐνομοθέτησαν διὰ νὰ ἄρῃσι τὰ κωλύματα τῆς παρανομίας καὶ ἀυξήσωσι τὰ λάφυρα καὶ τοὺς λαφυραγωγούς.

Ὁ κατώτερος δὲν παρανομεῖ, ὅταν φοβῆται τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ποινικὴν καταδίωξιν καὶ καταδίωξιν ἐκ μέρους τοῦ ἀνωτέρου του. Ἄλλ' εἰς μίαν εὐρείαν πολιτικὴν διαφθοράν οἱ ἀνώτεροι εἶνε οἱ εἰσηγηταὶ ἢ οἱ προστάται τῆς παρανομίας, ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει, ἥτις δὲν εἶνε ἀσυνήθης, ὁ νόμος εἶνε ἄκυρος καὶ ἐπομένως ἀνωφελής.

Διὰ ταῦτα οἰφθίμισταί ψυχῶν εἶνε οἱ πρακτικώτεροι προστάται καὶ κηδεμόνες τῆς τιμίας διοικήσεως καὶ τῆς πολιτικῆς εὐκοσμίας. Εἶνε αὕτη ἡ γνώμη τοῦ Λυκούργου, τοῦ Σόλωνος, τοῦ Σωκράτους, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἰσοκράτους, τοῦ Ἀριστοτέλους, τοῦ Δημοσθένους, τοῦ Πλουτάρχου, τοῦ Μοντεσκιού, τοῦ Ἰορταλῆ, καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἀληθῶς μεγάλων φιλοσόφων καὶ νομοθετῶν τοῦ ἀρχαίου καὶ νεωτέρου κόσμου. Καὶ ἐντεῦθεν, ἐν τῇ ἀνάγκῃ τῆς ἠθικῆς μορφώσεως τῆς ἀνατροφῆς, τῆς διαπλάσεως χαρακτήρων, δικαίων ἐν πρῆξι, ἀλλὰ καὶ δικαίων ἐν προαίρεσει, καταφαίνεται ἡ μεγάλη, ἡ παρήγορος, ἡ σώτειρα ἐπιρροὴ τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Ἐξ ὅλων, οἵτινες μέχρι τοῦδε ἐξέφρασαν τὰς περὶ ἀνορθώσεως γνώμας των εἰς συντάκτην τῆς «Ἀκροπόλεως», δύο μόνον ἀνομολόγησαν ὅτι χωρὶς θερηκευτικὴν μέμφωσιν εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατος πᾶσα καλητέρευσις τῶν κοινωνικῶν

καὶ δημοσίων ἡμῶν πραγμάτων. Ὁ βουλευτὴς κ. Παπαμιχαλόπουλος, καὶ ὁ ὑπουργὸς κ. Εὐταξίας.

Ἐὰν μεγάλη μερίς τῶν πολιτευομένων μας ἐμφορηθῇ ἀπὸ τὴν πεποιθῆσιν ταύτην καὶ κανόνισῃ τὴν ὁρᾶσιν τῆς σύμφωνον μ' αὐτὴν, τότε, ἀλλὰ μόνον τότε τὸ ἑλληνικὸν Κράτος, θὰ ἀρχίσῃ ν' ἀνοικοδομῆ ἐπὶ τῶν συντριμμάτων, τὰ ὅποια ἐπεσφύρευσε πολιτικῆ, ἐκ προθέσεως, ἢ ἐξ ἀμελείας ἀσυγγνώστου ἄθεος καὶ ἀσεθῆς.

Ἡ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΑΡΓΙΑΣ

Ἐὰν ἡ ἐπιψήφισις καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ θεσμοῦ τῆς Κυριακῆς ἀργίας ἐξηρτάτο μόνον ἀπὸ τὴν σπουδὴν τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ὅποιαν ἐξέλεξε τὸ κατὰ Μάιον συνέδριον ἐν Ἀθήναις, τὰ μέλη αὐτῆς δὲν θὰ ἐδίσταζον, ἐξοικονομοῦντα χρόνον μὲ κάθε τρόπον, νὰ συντάξωσιν ἐν σχαδίσμα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γενικῆς ἐντολῆς, τὴν ὅποιαν ἀνέλαβον, καὶ νὰ παρουσιάσωσιν αὐτὰ ἐνώπιον δευτέρου Συνεδρίου. Ἄλλ' ὅσα αἱ γενικότητες εἶνε εὐκόλοι, τόση αἱ λεπτομέρειαι ἀπαιτοῦσι μελέτην πολλήν καὶ βίασιν καὶ περιστάσιν, αἱ δυσκολαὶ δ' αὐταί, ἀναρνεῖσαι εἰς πᾶσαν χώραν, εἰς τὴν ὅποιαν τὸ πρῶτον ἐφημερίζετο ἡ Κυριακὴ ἀργία, εἶνε περισσότεραι καὶ δεινότεραι διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἡ ἠθικὴ προπαρασκευὴ διὰ πρῆποντα εἰς τὴν Κυριακὴν ἡμέραν βίον εἶνε ἐλαχίστη, ἡ δὲ βία τῆς ἀτομικῆς αὐθιρεσίας καὶ τῶν ἀρχῶν ἡ ναυρότης καὶ ἀφροντισία καλλιστῆ περισσῶς δύσκολον ὄχι πλέον τὴν ἀκριβῆ, ἀλλὰ καὶ τὴν μετρίαν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων. Ἐνεκα πάντων τούτων τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἐκριναν ὅτι ἐκ τῆς σπουδῆς θὰ ἔχανε μᾶλλον τὸ ζήτημα, καὶ προετίμησαν νὰ ἐπικριθῶσι μὲν ὅτι ἐβράδυνον, ν' ἀσφαλίσωσιν ὅμως, διὰ τῶν αὐτῶν ἐξαρτάται, τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπιψήφισεως καὶ τῆς εὐδοκίμησεως τοῦ θεσμοῦ, δι' ἐκπονήσεως σχεδίσματος παρέχοντος πλείονα τὰ ἐχέγγυα τῆς ἀνευ ἀνυπερβλήτων προσκομμάτων ἐγκρίσεως καὶ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων αὐτοῦ.

Ἐκ τῆς διαθέσεως ταύτης καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ συνεδρίου τῆς Κυριακῆς ἀργίας, ἦς πρόεδρος μὲν ὤρισθη κοινῇ συναινέσει ὁ κ. Ν. Γουναράκης, γραμματεὺς δὲ ὁ κ. Ἡλίας Διακόπουλος, ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῶν τῆς Κυριακῆς τῆς 19ης Δ)βρίου ἐν τῇ Γραφείῳ τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐνέκριναν ὅπως συντάξῃ μὲν ὁ κ. Διακόπουλος καὶ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν κρίσιν τῆς ἐπιτροπῆς τὸ πρὸς τὸ Συνέδριον ὑποβληθησόμενον σχεδίσμα, προκληθῆ δὲ ἐξέτασις ἐπὶ τῶν καθέκαστα καὶ διαφόρων ἀρμοδίων προσώπων τῶν ἐνδιαφερομένων κλέδων καὶ ἐπαγγελμάτων. Καὶ ἐν Ἀθήναις μὲν καὶ ἐν Πειραιεῖ τὴν ἐξέτασιν ταύτην θέλουν ἐνεργήσῃ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἀνὰ δύο ἢ καὶ καθέν, ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας δὲ ἀνετέθη αὕτη εἰς τὸν κ. Μιχ. Ι. Γαλακόν, ὅστις θέλει περιθεύσει ἐπὶ τούτῳ.

Ἄπαντα ἡ ἀνωτέρω ἐργασία θέλει ἀποπερατωθῆ ἐντός τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς τοῦ προσεχοῦς ἔτους 1900, κατ'

αὐτὴν δὲ θέλει συγκαληθῆ τὸ δεύτερον συνέδριον τῆς Κυριακῆς ἀργίας, πρὸς τὸ ὅποιον θὰ ὑποβάλλῃ ἡ ἐπιτροπὴ τὸ πρόγραμμα τῶν συσκευσιῶν καὶ τῶν ἐπαγγελμάτων τῆς. Ὁ κ. Γαλακὸς πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν θέλει ἐπισκεφθῆ πρῶτον τὴν Θεσσαλίαν.

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ ΥΠΟ ΛΑΜΜΕΝΑΙ

Ἀνθρώπος τις διετήρει τὴν οἰκογένειάν του ἐκ τῆς ἐργασίας του, καὶ ἐπειδὴ ἦτο φιλόπτονος καὶ ἐρροτήριος, ἠδύνατο ἀνευ στενοχωρίας νὰ συντηρῆ αὐτὸν καὶ τὰ τέκνα του. Συνέθη ὅμως ἀφορὰ εἰς τὴν χώραν, ἐν ἣ ἔζη, ὡς δ' ἐκ τούτου αἱ ζωστροφαὶ ὑπερεπιβλήθησαν, ἡ δὲ ἐργασία κατέστη σπανία καὶ ἐλλιπής. Ἡ οἰκογένεια τοῦ φιλοπτόνου ἀνθρώπου ἤρχισεν νὰ πᾶσῃ, καὶ ἀφ' οὗ ὁ δυστυχὴς οἰκογενειάρχης ἐξήντηλσε πᾶν ὅτι εἶχεν ἐξοικονομηθεῖ, ἠναγκάσθη νὰ πωλήσῃ τὰ ἐπιπλά του, ἀπολοῦσας τὰ ἐνόμμά του, καὶ τέλος εὐρήνην ἐκτεθειμένος ἐνώπιον τῆς κείνης καὶ τῆς ἀσθενείας.

Ὁ ἀνθρώπος οὗτος εἶχε ὄμο γείτονας· ὁ μὲν ἦτο πολὺ πλούσιος, ὁ δὲ ὀλιγώτερος. Ἐπορεύθη λοιπὸν εἰς ἀπάντησιν τοῦ πρώτου καὶ τῷ λέγει· Ἡ οἰκογένειά μου πᾶσχει δεινῶς, λάβε εἰκὸν διὰ τὴν ἀπελπιστικὴν θέσιν μας, καὶ ἐλθέ ἔρωγός εἰς τὰ δεινά μας.

Τότε ὁ πλούσιος ἀπαθῶς τῷ λέγει· «Καὶ τί ἐνέχομαι ἐγὼ εἰς τοῦτο; Ὅσαίς εἰργάσθης εἰς τοὺς ἀγρούς μου, ἐπληρώθης τακτικῶς, καὶ οὐδέποτε καθυστέρησα τοὺς μισθοὺς σου. Οὐδέποτε ἐφάνη ἀδικος οὐτε εἰς σέ, οὐτε εἰς κανένα ἄλλον. Ἡ δυστυχία σου μὲ λυπεῖ πολὺ, ἀλλ' ἕκαστος ὀφείλει νὰ σκεφθῆ περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του, ἰδίως δὲ κατὰ τὰς πονηρὰς ταύτας ἡμέρας, ὅπου ἡ πενία κατακασιζεῖ τὸν τόπον μας». Ὁ πτωχὸς ἐργάτης ἐσώκω καὶ μὲ καρδίαν συντετριμμένην ἐπέστρεψε βραδέως εἰς τὸν οἶκόν του, ὅτε ἀπήνησε κατ' ὄψιν τὸν ἄλλον γείτονα, ὅστις ἦτον ὀλιγώτερος πλούσιος. Οὗτος, βλέπων αὐτὸν σκεπτικῶν καὶ τεθλιμμένον, τῷ λέγει· «Τί ἔχεις, φίλε μου, καὶ φαίνεται τόσον λυπημένος; Διὰ τί τὰ ἄκρα φέουσιν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν σου;» Τότε ὁ πτωχὸς οἰκογενειάρχης μὲ φωνὴν ἠλλοιωμένην τῷ ἐξέθεσε τὴν δυστυχίαν του.

Μόλις ὁ ἐργάτης ἐτελείωσε· «Διὰ τί νὰ θλίβουσαι οὕτω;» τῷ ἀποκρίνεται. Δὲν εἴμεθα ἀδελφοί; Καὶ πῶς δύναμαι νὰ ἐγκαταλείψω τὸν ἀδελφόν μου ἐν τῇ δυστυχίᾳ του; Ἐλθέ εἰς τὸν οἶκόν μου ὅπου θέλομεν ἀμμοιράσει πᾶν ὅ,τι ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ μοι παρεχώρησεν.

Οὕτω διὰ τῆς γενναίας συνδρομῆς τοῦ καλοῦ γείτονος ἡ οἰκογένεια τοῦ ἐργάτου ἐσώθη, καὶ διετηρήθη, ἕως οὗ ὁ πατήρ ἀνέλαβε τὴν ἐργασίαν του. Μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἔτων, αἱ δύο πλούσιοι ἀναφανίσθησαν ἐνώπιον τοῦ ὑπεργάτου Δικαστοῦ τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων, ὅστις μετὰ φωνῆς αὐστηρῆς λέγει εἰς τὸν πλουσιώτερον· «Ὁ ὀφθαλμὸς μου πρὸς ἡκολούθησεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ μὲν δὲν ἐβλαψες τοὺς ἄλλους, οὐτε ἐσφραγίσθης τὰ δικαιώματα αὐτῶν· ἐξέστειλας ἀκριβῶς τὸν νόμόν

της δικαιοσύνης, αλλά πρότερον εὐτὼ δὲν ζήσας εἰμὴ διὰ τὸν εἰσαυτόν σου ἢ ἀλλοτρίαν καὶ ἀπολλύμενην τὴν οὐδὲν ἄλλως ἐνέχεαι τὸν νόμον καὶ ἀγάπης. Καὶ τίμα τὸ πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἐθελήσασαι πτωχὸν καὶ ἀπορρομασθῆναι λαβὼν τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἐγκατήρου καὶ τῆς κοιλίας σου. Ἐρωφεῖς οὐ μόνον τὰ ἀγαθὰ, ἀλλὰ καὶ ἐδωρήθησαν χωρὶς τὰ φανῆς ὠφελίμος εἰς τοὺς ἀδελφούς σου, ἐπομένως ὅταν εἶσαι ἄξιος νὰ λάβῃς τὴν παραμικρὰν βοήθειαν. Ἐπειδὴ ἡγάπησας μόνον τὸν εἰσαυτόν σου, ἀκολούθησον τὴν τύχην σου, καὶ πορευθήτω εἰς τὸ μέρος τῆς κολάσεως, ὃ σὺ ὄντως ἠτοίμασας.»

Στραφεὶς ἀκολουθῶν πρὸς τὸν δευτέρου, ὁ δικαστὴς τῶν λέγει· «Ἐπειδὴ ὑπῆρξας ὄχι μόνον δικαίος, ἀλλ' ἐξήκουσας καὶ τὸν νόμον τῆς ἀγάπης, ἐπειδὴ ἐσκόρπισας τὸν πλοῦτόν σου εἰς τοὺς πείνοντας ἀδελφούς σου καὶ ἐστέγνωσας τὸ δάκρυα οὐτιῶν, μεγαλῆτερα ἀγαθὰ σοὶ ἐπιφυλάττονται. Ὑπαγε καὶ λάβε τὴν ἀμοιβὴν παρ' ἐκείνου, ὅστις διέταξε καὶ ἐξέτελεσεν ἀκριβῶς τὸν νόμον τῆς δικαιοσύνης καὶ τὸν νόμον τῆς ἀγάπης.»

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. **Α. Κορνιάκους.**

ΕΠΙ ΤΗΣ ΒΟΡΤΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Ἡ Γέννησίς σου, Κύριε, ἔφερε τὴν ἐλευθερίαν τῆς σωτηρίας· ἀλλ' ἡ ζωὴ ἐδόθη διὰ τῆς διδασκαλίας σου, διὰ τῆς ἀγάπης σου, διὰ τῆς θυσίας τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος σου.

Διὰ ταῦτο ἀπειλοῦμενος ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου καὶ φερόμενος πρὸς τὴν Αἴγυπτον, ἐν βρεφικῇ ἡλικίᾳ, εἰς τὰς ἀρχαίας τῆς μητρὸς σου, μ' εὐφραίνεις περισσότερο ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν τὸν ἀποστόλον διὰ τῆς γεννήσεώς σου τὴν κοινὴν τῆς Βηθλεὲμ φάντην. Ἡ φυγὴ ἐλείνη ἦτο ἡ πρώτη ἀρχὴ τοῦ μαρτυρίου σου, καὶ ἐπομένως ὑπῆρξεν ἀναρχὴ τῆς θυσίας, ἐξ ἧς ἀνέβλυσαν τὰ νόματα τῆς εὐαγγελίας ἡμῶν ἀγαλλιάσεως καὶ εὐφροσύνης.

Τέκνον τῆς Παρθένου, τὸ ὅποιον ὡς Κρασιῶς Κύριος βασιλεύεις ἤδη εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, ἐπέτριψε εἰς ἓνα ταπεινὸν λάτριν σου, πνευματικῶν τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἐν τῷ κόσμῳ γεννήσεώς σου, μίαν θερμὴν παρακαλῆσιν νὰ σοὶ ἀπευθῶν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἐκείνου, ἐκ τοῦ ὁποῦ ἐξέλιξας τοὺς καλλίστερους τῶν ἀπολογητῶν σου, τῶν ἐπισκόπων σου, τῶν μαρτύρων σου, τῶν ἁγίων σου. Δόξα εἰς αὐτὸ διδασκάλους καὶ σήμερον, ἀλλὰ διδασκάλους μὲ ἐγάπησεν θερμῶν, μὲ αὐταίτησιν γεννησάν. Ἡ χαρὰ καὶ ἡ σωτηρία, τὴν ὅποιαν νὰ φέρῃς ἦλθες, δὲν ὀ' ἀνατελεῖ εἰς τὸ ἔθνος μας ἄνευ καθοδηγῶν τοιοῦτων. Ζητῶν τοῦτο, Κύριε, σοὶ ζητῶ τὸ πᾶν· δίδου τὸ ἥξιόν, καλῶς ἀπὸ τὴν ἱστορίαν μαρτυροῦμενον, ὅτι ἔθνη, τὰ ὅποια ἔρημα ὑπῆρξαν ἀπὸ τοιαύτην ἡγείαν, ἀπόλασαν τὸ πᾶν.

Ἡ ΕΝΘΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυρίων» ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 12 Δεκεμβρίου, ὡς ἐξῆς κρίνει τὰς ὁμιλίαις τοῦ Πανός. κ. Δουληγέρης πρὸς τὰς πτωχὰς κόρας καὶ γυναῖκας τοῦ ἰσθμοῦ τῆς «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» ἱεροθέτου ἐπαγγελματικῆς Σχολείου, καὶ πρὸς τὰς μαθητρίαις τοῦ Κυριακοῦ Σχολείου.

Ὁ ἀρχιμανδρίτης πατὴρ Δουληγέρης εἶναι ἐκ τῶν ἀειρέθμων κληρικῶν, οἱ ὅποιοι καὶ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ κηρύττουσιν μὲτὰ πειθοῦς καὶ τὴν πίστιν μεταδίδουσιν εἰς τὰς ψυχὰς

καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐπισημαίνουσιν καὶ τὴν ἐγκαρτέρησιν εἰς τὸ καθῆκον ἐπισημαίνουσιν. Καὶ αἱ ἐργασίαι μας τοιοῦτων λόγων ἐκρεπεῖν τὴν ἐπιστάσιν, τοιοῦτην ἀδασκαλίαν νὰ ἐκασθῶν, τοιοῦτης ὀφειλετικῆς, νὰ μὴ ἀλλάξωμεν ἐλπίδας καὶ πίστει· καὶ ἀγάπης, εἰς τὰ νὰ ἠγαπήσωμεν τὴν πίστιν, καὶ ὠπλισμέναι δι' αὐτῆς, νὰ ἐπισχυθῶμεν καὶ εἰς τὴν ἀγάπην καὶ εἰς τὴν ἐλπίδα, τοὺς ἀπαραιτήτους καὶ πολυτίμους τοὺτους παράγοντας τῆς αὐθιμοσύνης ἐν τῇ ζωῇ.

Τοῦ, λόγους, εὖς ὁ πατὴρ Δουληγέρης διδάσκει εἰς τὰς ἐργασίαις, θὰ ἠθέλαμεν καὶ θὰ ἠύχόμεθα νὰ ἤκουον πολλὰι μητέρες οἰκογενειῶν καὶ πολλὰι κυρίαι καὶ νεάνιδες ἐξ ὄλων τῶν τάξεων.»

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΕΡΕΩΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ

Τὴν παραλλοῦσαν Πέμπτην, 16 Δεκεμβρίου, ὠμίλησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Ἱεροῦ Συνόδου» ὁ πανοσιολ. κ. Π. Δουληγέρης, ἐφημέριος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ Διευθυντὴς τῆς «Ἀναστάσεως». Θέμα του ἔλαβε τὸ πᾶς σχετιζομένη οἱ νεώτεροι Ἕλληνες πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν, ἐξήτασε δ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν θέσιν τῶν λογίων ἀπέναντι τῆς Ὀρθοδοξίας.

Ἡ ἐντύπωσις τῆς πρώτης ὁμιλίας, ἀνακοινοθεῖσεν, προσελκύσαν εἰς τὴν δευτέραν γενομένην κατὰ τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου ἅπαντα σχεδὸν τὸν ἐν Ἀθήναις κλήρον. Ἐν αὐτῇ δ' ἐξηγήσατο ἡ θέσις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπέναντι τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ ὁ τρόπος, καθ' ὃν οἱ ἱερεῖς δύνανται νὰ ἐπιδράσωσιν εἰς διαφώτισιν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος. Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης ἐν τέλει ἀπεδύθησε θερμούς ἐπαίνους εἰς τὸν ὁμιλητὴν, μὲ δὲ φωνῇ ἐξεφράσθη καὶ αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἡ ἐπιθυμία νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς πρὸς τοὺς ἱερεῖς ὁμιλίας του.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ 26 Δεκεμβρίου

Ὁ Ἀπόστολος πρὸς Ρωμ. Α' 11—20

Τὸ Εὐαγγέλιον Ματθ. Β' 18—23

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ

Εἰς τὰς λαϊκὰς σχολὰς τῆς «Ἀναστάσεως»,

Ἐν τῇ Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον
 6 1)2—7 1)2 μ. μ.

Σαββάτω 25 Δεκεμβρίου Π. Δουληγέρης

Κυριακῇ 26 Δεκεμβρίου Π. Καπλανίδης

Ἐν τῷ ναφ' τῆς Ἀγίας Εἰρήνης 4—5 μ. μ.

Κυριακῇ 26 Δεκεμβρίου Τιμόθεος Ἀναστασίου

Ἐν ταῖς φυλακαῖς Συγγροῦ

Παρασκευῇ 24 Δεκεμβρίου Ἀρχιμ. Τιμόθεος Ἀναστασίου

Ἐν τῷ ἐν Πολυγώνῳ ναφ' τῶν Ἀσωμάτων

Κυριακῇ 26 Δεκεμβρίου κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν

Εὐσάβιος Ματθόπουλος

Ἐν τῷ Ζαννεῖῳ Ὀρφανοτροφείῳ ἐν Πειραιῇ

Σαββάτω 25 Δεκεμβρίου Χρ. Ἰωαννίδης

Παρασκευῇ 30 Δεκεμβρίου Τ. Ἀναστασίου 6 1)2—7 1)2

ΓΡΑΦΕΙΑ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ὁδὸς Φάλα, ἀριθ. 25, πλησίον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου